

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
 1948. szeptember 9. csütörtök.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 208. szám.

Időjárásjelentés
 A Franciaországban megindult erőteljes légnyomásemelkedés tisztítóhatására a napok óta az Alpoknál vesztelő hűvös óceáni légtömegek most már betörték az erdélyi medencébe. záporokat és lehűlést okozva. Kolozsváron tegnap délből 23 fok volt. Várható időjárás csütörtök délig: A borult, esős idő lassan kelet felé elvonul. Élénk északi szél, változó felhőzet, kisebb fűtő eső még lehetséges. Nappal 20 fok körül, éjjel a lehűlés erősödik.

Szeptember 10-én kezdődik az őszi vetési csata

Részletes mezőgazdasági tervet dolgoztak ki a vetési munkálatok elvégzésére

Vaida Vasile földművelésügyi miniszter válaszolt a tennivalókat a mezőgazdasági kirendeltségek vezetői előtt

Országszerte lendületes munkával folynak a Román Munkáspárt kezdeményezése és irányítása mellett tervszerűen kidolgozott őszi vetés előkészítő munkálatai. A földművelésügyi kormányzat tervszerű munkájának és a munkásosztályal harci szövetségben álló dolgozó földművelésügyi erőfeszítésének köszönhető az idei jó termés, amely nagyban hozzájárul az ország dolgozó totemeinek élet-színvonal emeléséhez. A városi és falusi dolgozó tömegek élet-színvonalának további emelése azonban nagymértékben függ attól, hogy milyen további eredményeket tudunk elérni mezőgazdasági termelésünk fokozása terén.

A mezőgazdasági munkálatokat irányító megyei kirendeltségi vezetők segítséget nyújtanak a csíros parasztsággal kemény osztályharcot vívó dolgozó földművelésűeknek és velük együtt dolgozó munkásosztály élcsapatának, a Román Munkáspártnak irányítása mellett, az ország dolgozóinak javára maradék nélkül megvalósítják a földművelésügyi kormányzat őszi vetési tervét.

A jövő évi bőséges termés biztosításával tovább haladhatunk majd nemzetgazdaságunk és dolgozó totemeink élet-színvonalának felemelése útján. Népköztársaságunk felvirágozásáért, a szocializmus megvalósításáért.

2 millió 700 ezer hektárt vetnek be jöminőségű búzával

BUKAREST. — A gabona be-takarítása országszerte befejezés-hez közeledik. Az őszi közelségére való tekintettel az illetékes kormányzati tényezők meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket az őszi vetési kampány sikerének biztosítására. A földművelésügyi minisztérium ezért már hetekkel ezelőtt összeállította az őszi vetési tervét és gondoskodott jöminőségű vetőmagokról. A földművelésügyi minisztérium megyei kirendeltségeinek vezetői a napokban, Baneasan megtartott két-napos értekezleten, megkapták a szükséges gyakorlati utasításokat közeli és távolabbi feladataikra vonatkozóan.

A megyei mezőgazdasági kirendeltségek vezetőinek két-napos értekezletén Vaida Vasile földművelésügyi miniszter, többek között, ezeket mondta:

— A munkásosztály soraiból kikerülő megyei kirendeltségi igazgatók személyének biztosíték, nek kell lennie arra, hogy országunk mezőgazdasága előrehalad a gépesítés, a terméshozam mennyiségi és minőségi növelése terén.

Beszéde során a földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a csíros parasztsággal szemben kemény osztályharcot vívó dolgozó parasztságnak segítséget kell kapnia a földművelésügyi minisztérium megyei kirendeltségeitől, amelyeknek igazgatói együtt éreznek velük.

Az értekezleten Vaida Vasile földművelésügyi miniszter részletes utasításokat adott az igazgatóknak arra nézve, hogyan kell megszervezni az őszi vetési kampányt és hogyan kell gondoskodni a végrehajtásának ellenőrzéséről.

— Minél szorosabb együttműködést kell megvalósítani — mondta a miniszter — a közigazgatási és politikai szervek között a vetési kampány és általában a mezőgazdasági termelési színvonal növelése érdekében.

Egyébként az őszi vetések megkezdésének előkészítése helyi politikai életünk egyik időszakos központi kérdése.

A kormányzati intézkedéseken kívül, a demokratikus pártok és tömegszervezetek mindannyikának meg kell tenniük minden tőlük telhető, hogy a vetési kampány a kormányzati terveknek megfelelően sikerrel záródjék.

Amint politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életünk minden megnyilvánulásában, úgy ebben a kampányban is a Román Munkáspárt — a munkásosztály élcsapata — jár elől és megadja a szükséges utmutatásokat.

Az őszi mezőgazdasági munká-

munkához. Ebből a területből lőságnak megfelelő adatokra tá. 2.700.000 hektárt jöminőségű bu. maszkozva, széles körben ismer-zával kell bevetni. A megyei, já- tetni kell azokat, ugyanakkor per-rási, községi vetési terveket nem dig szigorúan ellenőrizni pontos az írászatok mellett kell elké- végrehajtásukat. szíteni és kidolgozni, hanem a va-

A megművelhető terület 32 százalékán termelünk kenyergabonát

Az őszi vetési kampányra vo- kell kezdeni. Az őszi vetési tervnek megfe- gozzák ki szűkebb területi, megyei lelően, minden parasztságos megművelhető területének 32 szá- egyidejűleg, a vármegyei mező- zalakát kenyérgabonával kell be- gazdasági kamarák szigorú utasi- vetni. Vetéshez csakis csávázott tásokat adtak alantaszerveknek az őszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésére.

Az utasítások értelmében a eséplést szeptember 15-ig min- denütt be kell fejezni. Szeptember 10.-én megkezdődik országszerte az őszi vetési kampány. Szeptem- ber 20.-ig a talajelőkészítő mun- kálatokat kell elvégezni, azután pedig a vetést haladéktalanul meg fogházbüntetással sujtják.

Sztálin miniszterelnök választávirata Groza Péter miniszterelnöknek

Visszaérkezett Moszkvából a Zsdánov A. Andrej temetésén résztvevő román küldöttség

BUKAREST. (Agerpres). — Groza Péter dr. miniszterelnök az alábbi szövegű választáviratot kapta Zsdánov Alexandrovics Andrej halála alkalmából Sztálin miniszterelnöknek küldött részvét-táviratára:

GROZA PÉTER dr. a Román Népköztársaság miniszterelnökének.
 „Joszif Viszarionovics Sztálin generalisszuszától, a Szovjetunió miniszterelnökétől kapott megbízás értelmében, köszönetemet feje-

zem ki Önnek, Zsdánov Alexandrovics Andrej halála alkalmából küldött részvétáviratára. Kérem, fogadja nagyrabecsülésem nyilván- nitását.

Sutov, a Szovjetunió ideiglenes romániai ügyvivője“.

BUKARESET. (Agerpres). — Szeptember 6-án, hétfőn tértek vissza Moszkvából Teohari Georgescu belügyminiszter és Chisinev-schi Iosif, akik a Román Munkáspárt Központi Vezetőségét képvisel- ték Andrej Alexandrovics Zsdánov temetésén.

A canterbury érsek a fővárosba érkezett

BUKAREST. — Tegnap dél- után 1 órakor repülőgépen Varsó- ból jövet a fővárosba érkezett Hewlett Johnson dr. canterbury érsek. Az érsek az Angol-Szovjet Társaság elnöke és az ARLUS meghívására látogatja meg a Ro- mán Népköztársaságot.

Hewlett Johnson dr. — mint ismeretes — szintén résztvevő a wroclavi értelmiségi világerkekez- leten. Lengyelországba utazása előtt az egész világon ismertté vált nyilatkozata, amelyet azzal kapcsolatban adott a brit lapok-

nak, hogy az amerikai kormány megtagadja tőle a beutazási enge- délyt. Az érseket az Egyesült Államokban élő szovjetbarátok hívták meg előadássorozatra: az amerikai kormány azonban meg- tagadta tőle a beutazási enge- délyt.

A Román Népköztársaságba ér- kező érseket a bancaai repülőte- ren Popescu-Dorcanu, az ARLUS alelnöke, Nicolau Stefan dr. egye- temi tanár, a Román-Szovjet In- tőzet igazgatója és Serpea Pavel görögkeleti vikárius fogadták.

Oroszabbak lesznek a mezőgazdasági termékek

BUKARESET. (Agerpres). — A pénzügyminisztériumban múltó- dí központi bélyegbizottság men- tesítette a rendkívüli adó és bé- lyegilleték alól a következő me- zőgazdasági termékeket:
 50 kiló gyümölcs, zöldség és főzelék, 20 kiló szemesbub, sze- mesborsó és napraforgómag, 300 kiló tőli vegyes zöldség, 20 kiló

étolaj, méz és tej, 100 darab to- jás, 500 kiló szőna, szalma és ku- koricaszár, 100 kiló takarmányré- pa és 30 kiló zsír.

Ezzel az adó- és illetékmentes- séggel természetesen legolcsóbb- bak lesznek a legszükségesebb és legfontosabb mezőgazdasági ter- mékek.

Részletes utasításokat dolgoznak ki a pénzügy- minisztériumban a CASBI ügyek felszámolására

BUKAREST. — Tegnap számunk- ban részletesen ismerttük a CASBI feloszlására vonatkozó törvényren- deletet, amely különösen Erdély te- rületén számos függő és vitás va- gyonjogi kérdést hivatott végleges- en elrendezni. A CASBI feloszlására vonatkozó rendeltőrvény kimondja, hogy a bizottságok megyénként meg- vizsgálják az összes függőben lévő ügyeket és előterjesztéseikre a pénzü- gyminisztérium fog dönteni afelől, hogy kik kapják vissza vagyontár- gyaikat, milyen esetekben kerül sor azoknak eladására és milyen esetek- ben mennek át azok az állam tulaj- donába.

A hivatalos lap szeptember 1-i számában megjelent törvényrendelet értelmében, a felszámoló bizottságok működését a pénzügyminisztérium rendeltőrké szabályozza.

A pénzügyminisztériumban most folynak az előkészületek a felszámoló bizottságok megszervezésére és teré- kenységük megállapítására vonatko- zóan. Az előkészítő munkálatok be- fejezése után a pénzügyminisztérium nyilvánosságra hozza majd a CASBI ügyek végleges elrendezésére vonat-kozó eljárás szabályokat és az ér- dekeltek ezekből az intézkedésekből tájékozódhatnak a tennivalókról.

A rendeltőrvény — mint ismeretes — 50 napos közzétételre hatá- rítja az előzok számára, akik vissza akarják igényelni a CASBI zárlat alá vont vagyontárgyaikat a pénzügymin- iztérium rövidesen kiadja részletes utasításait a kérvények benyújtási módozataira és az eljárás szabályokra vonatkozóan, hogy a megyei felsza- moló bizottságok és az érdekeltek idejében tájékozódhassanak a felsza- molás kérdéséről.

„KIVEL VANNAK ŐK, A MŰVELŐDÉS MESTEREI?”

Zászlavszkij cikke a Prútdában a wrocláwi értekezletről

MOSZKVA. (Rador). — A TASS jelenti: A „Pravda” közli Zászlavszkij szovjet közirónak az értelmiségiek wrocláwi értekezletéről „Kivel vannak ők, a művelődés mesterei?” címmel írt cikkét.

Az értekezlet összetétele tisztán kétféle volt. — írja Zászlavszkij. — A világ értelmiségének a legjelentősebb képviselőiből álló értekezlet volt, összetételében nagy mértékben polgári és mérsekelt politikai rokonszenvű. Képviselve volt az értekezletben minden európai és ázsiai ország — Kína — India — Ceylon — Irák — Indonézia és Izrael állam. Afrikának nagyon jó képviselői voltak a különböző sötétebb népekhez tartozó értelmiségiek. Ausztrália hiányzott és ugyanúgy az amerikai országok többsége, Kanadát is közéjük értve. Ez nem jelenti azt, hogy a nem képviselt országokban nincsenek haladó értelmiségiek, hanem csak annak a bizonyítéka, hogy ezekben az országokban reakciós kormányok terrorja uralkodik, amelyek félnek Európa demokratikus erőitől és gyűlölik ezeket.

A NEMZETKÖZI KAPITALISTA SAJTÓ

kezdettől fogva ellenséges és várakozó álláspontra helyezkedett. Az értekezlet résztvevőinek a különbözősége egyesekben azt a reményt keltette, hogy a „harmadik erő” hirdetőinek sikerül megnyerniük az értekezlet többségét a támogatását. E számítások főleg ahhoz a körülményhez fűződtek, hogy az angol küldöttségben ott volt Julian Huxley, az UNESCO igazgatója, az amerikai küldöttségben pedig résztvett

több reakciós elveiről ismert személy.

Kifejezésre jutottak aggodalmak, hogy az értekezletnek „nem sikerül közös nyelvet találni”. A fő veszély azonban nem ebben rejlett. Az értekezletre nézve a veszély abban a lehetőségben volt, hogy túlságosan közös nyelvet találhat, az általános szövegek és üres fecsegések nyelvét. Nagyon hamar nyilvánvalóvá lett, hogy Huxley úr és hívei éppen ebben az irányba akarták vezetni az értekezletet. E kísérletek azonban eredmény nélkül maradtak.

Az értekezlet mindjárt kezdetben nagyon pontos magatartást fogadott el a fő kérdésekre vonatkozóan, nevezetesen a következő kérdésekkel kapcsolatban: Honnan jön a világ békéje és a haladó művelődés elleni fenyegetés és hol van egy új támadás fő központja.

A KONGRESSZUS FELADATA VOLT

megállapítani, hogy az egész világ értelmiségi melyik táborhoz csatlakozzanak és milyen irányt kövessenek.

Fagyjev jelentése megnyerte az értekezlet túlnyomó többségének a helyeslést. A kérdések jelentésében való pontos világos és követlen eldávása, valamint a gazdag anyag, amellyel leplezte az amerikai imperialisztákat, zavart okozott az értekezlet jobboldali köreiben. Taylor oxfordi történelemtanár az amerikai imperialisztákra és valamennyi más imperialisztára vonatkozó beszédekét „ücsög propagandának” és „üres jelszavaknak” és az értekezletet magát olyan gyűlésnek

nevezte, ahol a kölcsönös gyűlölet s nem a szeretet és a türelem van túlsúlyban. Megfelelő választ kapott a későbbi szónokok csaknem mindegyikétől és különösen a gyarmati népek számos képviselője részéről.

A KIS NÉPEK KÉPVISELŐI

sorban léptek az emelvényre és leplezték le az imperializmust, mint amely bűnös a nemzeti szabadságok elcigitásában, a faji különbségtételben, az értelmiségiek ellen elkövetett erőszakos cselekedetekben, a művelődés pusztításában, új háború előkészítésében. Követték őket az emelvényen a szláv országoknak az angolai demokratikus köröknek, az egyesültállambeli független demokratikus köröknek, a francia ellenállási mozgalom nemes táborának képviselői. Világossá vált, hogy Huxley, Stapleton és Taylor saját küldöttségében sem örvend rokonszenvnek és hogy senki sem adott nekik vezetői meghatalmazást az értekezleten; hogy senki sem hatalmazta fel őket arra, hogy fenyegetsek és megkíséreljék megfélemlíteni az értekezletet.

A viták minden kétséget kizáróan megmutatták, hogy az értekezlet arra a kérdésre: Kivel

Nem az következik

ebből azonban, hogy az értekezleten résztvevő értelmiségiek mindannyian meggyőződéses demokráták, az imperialisztákhoz való megkülönböztetés nélküli ellenségei, a Szovjetunió őszinte támogatói. Nem szabad megrészegednünk felszíni eredményektől. A következtetésünk, a habozás, a bizonytalanság továbbra is lényeges vonása a polgári értelmiségieknek. Fontos azonban

Szeptember 15-től minden héten megjelenik a „Falvak Népe”

Előfizető gyűjtő verseny és ingyen-naptár akció

KÖLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség ebben az évben is megjelenteti nagy könyvnaptárát, melynek tartalma felsorakoztatja Népkiértésünk különböző tájainak magyar dolgozó népet politikai, mezőgazdasági és művelődési fejlettségének tükrében, megismereti az olvasóval vidékének adottságait, a meglévő helyi értékeket s megmutatja a hiányokat is, valamint azt, hogy mi a jelentősége a munkásság segítségének a szocialista kibontakozásban.

A MNSZ központja a Falvak Népe előfizetői és előfizetőséggyűjtői közötti versenyben kitüntetés jutalmazására is felhasználja a gazdag tartalma naptárt. Egyéni versenyt hirdet s feláron megküldi a naptárt azoknak, akik október 1-ig a 40618. számú csekklepton, vagy utalványon beküldik ezévi teljes — 1948. december 31-ig szóló — Falvak Népe előfizetésüket és a naptár fele árát jelentő 35 lej. Féláron kapják a naptárt azok is, akik október 1-ig előfizetnek a Falvak Népre s csekklepton, vagy utalványon beküldik 1948. december 31-ig szóló előfizetésüket s a naptár fele árát. Ingyen kapják a naptárt azok, akik három új előfize-

tőt szereznek s maguk, valamint az új előfizetők év végéig szóló előfizetését október 1-ig beküldik. Az így szerzett előfizetőknek joguk van a féláron naptárhoz, ha előfizetésükkel egyidejűleg a naptár fele árát is befizetik.

Az egyéni versennyel párhuzamosan községi verseny is bonyolódik, amennyiben azoknak a községeknek a MNSZ szervezetei, ahonnan a legtöbb új előfizető gyűlt, az egyéni nyerteseknek küldött ingyen naptáron kívül 20 kötetből álló könyvtárat kapnak teljesen ingyen.

Egyébként a Falvak Népe szeptember 15-től kezdődően hetilapként jelenik meg. Ennek megfelelően a negyedévi előfizetési ára az eddigi 70 lej helyett október 1-től 100 lej lesz. Azok az előfizetők, akik október 1-ig beküldik előfizetésüket, nemcsak a naptárt kapják féláron, hanem a régi 70 lejes előfizetési áron kapják mind a vasárnap a Falvak Népe is. Földműves népünk bizonyára értékelni fogja a MNSZ kezdeményezését és tömegesen jelentkeznek a versenyre. A Falvak Népe kiadóhivatalának a naptárt azok, akik három új előfize-

postacímre: Cluj, Piata Libertatii 5. vagytok, művelődés mesterei? Majdnem egyhangú választ adott. Ez a válasz: A Szovjetunió által vezetett demokratikus táborral vagyunk.

ben. Ha a haladó értelmiség képviselői az imperialiszták ellen s a béke és a művelődés megvédésére irányuló mozgalmukban a néphez, a munkásokhoz, a harcoló kapcsolódni, az értekezletnek jelentékeny szerepe lesz a tartós békéért való küzdelemben.

Az értekezlet hozzájárult valamennyi ország haladó értelmiségi köreiben a szorosabb közeledéshez. Megelégedéssel hangsúlyozhatjuk a tiszteletet, melynek a művelődés szovjet emerei örvendtek az értekezlet minden küldöttje között — fejezi be cikkét Zászlavszkij.

gen. Az esemény, amely most az eszembe jut, egy nappal augusztus közepe előtt történt. Azért emlékszem jól az időre, mert a házban már két nappal előbb nagy volt a mozgás. Jon bátyám talpát égette a föld. Holnap Szent Mária, az anyám napja. Nem az anyámról gondolt a bátyám, hanem az ő nevénapjára...

Turnu szélén Szent Mária napján van a nagyvásár. A falu fiai és leányai egész esztendőn át csak erre a vásárra gondolnak, amely gyönyörűségekre alkalom. Hat hónappal előbb már tervezik, hogy fognak mulatni a vásárral. S vásár után hat hónapig mesélik, mit láttak, hogy jártak bolondját, mit hallottak, hogy járta bolondját más...

Rica néném is, mintha tökön ülne... Ő is elmenne a vásárra. Megnézt. Valamennyi nővérem között egyedül ő kővérke, pirosposztag. A tavaszon beállt a táncba. Vasárnap, fiukkal, a hegyre megy. A bátyám korábban kezdte a táncot, még a tavaly. Amikor a leány vagy a fiu táncba áll, engedélyt kap arra, hogy egyedül menjen a vásárra, Turnuba, kedvét tölteni.

Legkisebbik hugom, Elizabeta, az egyikőtől a másikhoz megy és könyörög:

— Bátya, hozz nekem egy márványbabát. Néne, hozz nekem egy márványbabát.

Stefán öcsém nem kér babát, maga készíti a játékokat. Egy vessző, amelyet megöngölgöl, tüzet fújó talpas neki. A bot, melynek a végére szemékből vett rongyot kötött, az ő szemében lobogó. A nyáron katonák gyakorlatoztak a környéken. Az öcsém látta a katonákat és a zászlókat. Katonásdít játsszik a hozzá hasonló gyermekekkel. Nem kér játékokat. Egyebet kér.

— Bátya, hozz nekem kást...
A kás egyfajta tészta, vagy inkább kocsonyaféle, melyet megfőzött s megürített lisztből készítenek s egy csepp cukrot tesznek bele. A kás édes. Régebben a városból jött török vagy bolgár árusok árulták faluzsere. A háború óta, mely a kollektív hozta, eltűntek a törökök és a bolgárok is. A gyermekek a kás

emlékével maradtak. Kást akarnak, kást kérnek. Senki sem ad nekik kást. Az öcsém kást kér, anélkül, hogy tudná, mi az.

Jon bátyám és Rica néném el akar menni a vásárra. Pénzt akar. Engem környékez mind a kettő.

— Te, Dárie, nem hoztál a városból semmi pénzt?

— Semmit.

Igyekszem erős lenni. Elhatároztam, hogy nem adok még egy ötöst sem. Keressenek pénzt, ha szükségük van rá.

Egyik sem erőltet tovább. Jon bátyám utálkozva néz rám.

— Zsugori! Olyan fősvény vagy, mint a kárlománi tuskó...

Rica néném kegyetlenebb... Hosszasan néz rám, főleg a lábam nézi. A bal lábamat nézi s meglátja tört ujjaimat, a veres sebheiyeket. Egyetlen szót mond, fogal között úgy dobja a szót, mintha követ vágna szemem közé: — Te, sántal...

A szó máskor korbácsként sújtott volna. Most már semmit se mond. Régióta mondják már nekem, megszoktam.

— Hiába, ugy sem kapsz pénzt...

— Tehát van pénzéd?...
Hazudok.

— Nincs, de ha lenne, akkor sem adnám neked...

Duzzogva elment.

Nem tudom, mit csináltak, mit nem, — estére elmúlt a rossz kedvük. Szereztek pénzt a vásárra menéshez. Később megtudtam, mind a kettő eladta kététheti munkáját Bulbuk papnak, kétheti kukoricaszedést, két lejért! Kilencven baniba került a vasút, oda és vissza. Maradt még költésre mindegyiküknek egy lej és tíz bani. Bőségesen elég költségre.

Nem bocsátották meg, hogy nem adtam kölcsön. Örültek hogy van pénzünk, de nekem nem bocsátották meg. Ugy néztek rám, mintha ostorral, bottal ütnének, úgy néztek rám...

A VÁSÁR

Írta: ZAHARIA STANCU

(3-ik közlemény)

ndultam az állomás irányába. A sinek mentem mentem az állomásra. Délután megy a vonat a Duna felé. Jegyet váltottam. Jött a vonat s felkapaszkodtam a lépcsőre.

A jegyző és a tanító is felült a vonatra. Ők is a vásárra mentek. Szent Mária napján nagy a zsufoltóság. Este akarták látni a vásárt, mellette a környékbeli parasztok elárasztják szekerekkel.

Ujságokat terítettek ki. Ötvastak, szavakat váltottak.

— Belépünk a háborúba...

Örültek, hogy belépünk a háborúba. Elfelejtették, hogy alig három év előtt szintén háborúba hívták az embereket, átküldték a Dunán, ahonnan kolerával tértek vissza. Az emberek vajjon miért felejtettek el olyan könnyen dolgokat!...

A vonat robot, — nagy emberfűrt. A hőség szelidült. Rég nem esett. A mező, — kemény, kiszikkadt, — ameddig ellát a szem, megperzselt, sárga tarló, — itt-ott, embernél magasabb, még zöld kukoricadűk. Távolabban akácligetek.

Nagy liget jelzi a szekérai kastélyt. Új kastély, melyet a bojár az 1907-ben leégett régi helyébe épített. A vonat robot. A nap nyugodni készül. A Duna felé nézek. A tulsó part, — köves, kopár, hamuszintű. Látszik a város is. Szőlők mellett megyünk. Gyorsan megyünk...

A lépcsőn állok, kezemmel a vasrudba kapaszkodom. Ha a lábam megcsuszna s ugyanakkor megcsuszna a kezem, lebuknancznék, nyakamat törném. Mind erősebben megkapaszkodom.

A vásár! Mäskor is láttam már a vásárt, azokban az években, amikor apámnak még ökre, szekere volt és Szent Mária napján minket, gyermekeket, valamennyit a szekérra rakott és elvitt a vásárra. Ebben az évben csodálatosnak, gazdagnak láttam a vásárt.

Amott van a nagy cirkusz! Tőle jobbra és balra kisebb cirkuszok, panorámák A cirkusz előtt csónokok

s a csónokok mellett lovacskák, kis kocscik...

Mindkét kezemmel megtapogattam a pénzt, az összehajtogatott zsebkendőt. A vásár hemzseg a tolvajoktól.

Elmegyek a panorámába is, de előbb vásárolok holmi ruhát. Megtanultam alkudni. Nem csaphatnak be a kereskedők.

Az üzletben kucsmát választok. Harminc kucsmát is felpróbálok, míg kiválasztok egyet. Félre teszem. Aztán vastag, szürke gyapjukabátokat próbálok. Nadrágot is próbálok, — fekete nadrág, vastag darabból. Fejszével sem lehetne elválni egy-csapásra. Kérek egy pár cipőt s az ujjammal és kövel hosszasan kopogatom a talpát, — nem-e papír...

A boltos csodálkozva néz: — Mit mind próbálgatsz a talpát?

— Nem akarom, hogy becsapj...

— Nem csaplak be.

Mondhat, amit akar. Ugy sem hiszek neki...

Megkedzjük az alkudozást. A kereskedő úgy vélekedik, hogy a kiválasztott holmiért együtt negyvenhat lej kellene adnom. A szemébe nézek. Merészen szembe nézek vele. — Az egészért kapsz tizenhat lejt. Gyorsan felmarkolja az árut. Viszsa akarja tenni a polcokra. — Ahogy teszik, — mondom közőmbösen. — Egy lejjel sem adok többet...

A kereskedő szidja az anyámat, — én őt szidom, — az anyja keresztelődjét szidom, — s készülök elinálni, ha netán ütni akar. Aztán már tudom, megégyeszer káromkodik, de nem üt meg. Lám csak! Tovább is karjában tartja az árut.

— Adsz harminc lejt?

— Tizenhatot mondtam...

Más boltok is vannak erőfelé...

— Adsz huszonhat lejt?

— Tizenhatot mondtam... Szórakoztat a vevő szerepe. — Adj husz lejt és menj az anyádba.

— Adok tizennyolcat és befejeztem.

— Adj tizenkilencet.
— Megmondtam, tizennyolcat.
— Nem lehet.
— Egészséget...

Hátat fordítok és megyek a cirkusz elé, bámészkodni. A zenészek kijöttek a cirkusz előtti dobogóra. Az egyik dobót ver s bohóckodik. Az orra mázolt és a ruhája pecsétes. A másik trombitát fuj, hogy majd beléreped. Mellettük, mintha földből nőtt volna ki, egy leányka, kurta szoknyában és piros csizmákban. Hajában tollak vannak. Melle fedetlen. Az ő arca is ki van festve.

Valaki meghuzza a ruhám ujját. Megfordulok.

— A kereskedő hivat.

— Miféle kereskedő?

Ugy teszek, mintha nem tudnám.

— Ahol megalkudtad az árut.

— Mit akar tőlem?

— Hogy megvedd.

— Megveszem holnap.

Megmarkolja a vállam és taszit engedem, hogy taszitsom. Szívesen engedem, hogy taszitsom, de igyekszem úgy viselkedni, mintha a vásár már nem érdekelné.

A boltos sajnálkozva néz rám.

— Szedj elé tizennyolc lejt és vigyed.

— Tizennyolc lejt? Én tizenhatot mondtam.

— Tizennyolcat mondtál, hogy az anyád...

— Tizenhatot mondtam, uram. S utóvégre, honnan tudom, hogy közben nem cserélted ki, amit kiválogtattam?

— Tessék, nézd meg.

Minden darabot megvizsgálok... Nem cserélt ki semmit. Eléveszek egy huszast s mutatom.

— Adj vissza négy lejt.

— Csak hármat ad. Legyen...

Hónom alatt a holmikkal, kimegyek a vásár területéről. A bokorsövény mögé megyek és ruhát váltok. Erősen megégyesnek látszom így. Harisnya nélkül ég a lábam a bakancsban, türel...

Nem számít, majd elmúlik a tőrés. Az ingemet újságdarabba csomagolom.

(Folytatjuk)

NAGYARÁNYU

szocialista versenyt kezdenek a kolozsmegyei üzemek dolgozói

KOLOZSVÁR. — A Román Munkáspárt által kezdeményezett szocialista munkaverseny egyre szélesebb körben bontakozik ki. Hazánk öntudatos dolgozói magukévé téve a „Jó és olcsó árut“ jelszavát és országsszerű versenyt kezdték a dolgozó nép élet-színvonalát emelő termelési verseny sikeréért.

Az országos jellegű szocialista munkaverseny kolozsmegyei megszervezése érdekében a kolozsmegyei Szakszervezeti Tanács ülésében a megyei és a helyi államcsináló vállalatok munkásigazgatóinak és szakembereinek bevonásával értekezletet tartottak, melyen a Román Munkáspárt kiküldöttjének javaslatára elhatározták, hogy november elsejéig átfogó szocialista versenyt rendeznek. A verseny november elsején zárulna és a verseny eredményeit november 7-én, az Októberi Nagy Szocialista Forradalom évfordulója alkalmával hirdetik ki. A gyárak és az egyes intézmények az alábbi hét versenyterületen mérkőznek:

1. A termelés mennyiségének emelése. (Itt figyelembe kell venni a termelt áruk pénzbeli értékét is, mert a mennyiség pusztán fokozása az érték emelése és a jövedelmezőség feljavítása nélkül nem éri el célját.)
2. A termelékenység színvonalának állandó emelése. (Az egyszerűbb gazdálkodás következtében megtakarított percek mérésénél figyelembe kell venni az áru minőségét is, nehogy az időmegtakarítás a minőség visszaesését eredményezze.)
3. Az üzemköltségek csökkentése. (Erre egyik legfőbb mód a munkaerő egyszerűbb átvezetése, melyre az utóbbi hónapokban az egeresi szénbányák vezetősége mutatott példát. A fenntartásban fölösleges munkaerőt a termelésbe osztotta be s ennek következtében augusztus hónapban 10 százalékkal csökkent a vállalat termelési költsége.)
4. Takarékoság a nyers- és fűtőanyagokkal. (Gyakran megtörtént, hogy a termelés fokozására irányuló törekvés közben egyes üzemek munkásai nem fordítottak kellő gondot az anyaggal való egyszerű gazdálkodásra. Ma is megtörténik még, hogy gépek működnek üresen, égve marad a villany, akkor is, amikor erre semmi szükség. Ez ma, amikor saját magában gazdálkodik a dolgozó nép, pazarlás.)
5. A hulladék és selejtés áru csökkentése. (Éppen a Román Munkáspárt és a Szaktanács legutóbbi helyzetelemzése is bizonyítja, a veszendőbe menő anyagot szinte minden vállalatnál lehet még csökkenteni.)
6. A munkafegyelmegyei megszilárdítása. (Ezen a téren a versenyben régi gyengeségeiket kell, hogy orvosolják az üzemek munkásai. Meg kell szüntetni a késéseket, az indokolatlan hiányzásokat. A munkafegyelméről szóló jelentések adatait ellenőrizni kell, mert előfordult, hogy még egyesek is, akik a kérdés jelentőségét nem ismerték fel, a gyengeségek leplezésére, téves adatokat jelentettek.)

7. Minden üzemben megszervezni a minőségi ellenőrzést. (Ez a brassói traktorgyár nemrég megjelent felhívásának is egyik legfontosabb pontja.

Néhány kolozsvári gyár már jelentős eredményeket ért el a minőségi ellenőrzés megszervezésével. Így az Ady harisnya-gyár 45 százalékról 15 százalékra csökkentette a javításra szoruló hibás gyártmányokat.)

A fenti versenypontok alapján készítik el tervüket az egyes üzemek és vállalatok kötelezettségeket a verseny keretében.

RENDEZIK

a még rendezetlen állampolgársági ügyeket

BUKAREST. — Azok az idegen állampolgárok és hontalanok, akik az 1939-ben megjelent állampolgársági törvény rendelkezéseinek megfelelően honosítás (naturalizáció) útján kértek állampolgárságot, azonnal nyújtsanak be kérést az igazságügyminisztériumba és honosítási ügycsomójuk (Dos. nat.) számára való hivatkozással kérjék állampolgárságuknak a 125—1948. számú új állampolgársági törvény alapján történő elismerését.

Fertőtlenítik a vetőmagokat és a vetéseket

BUKAREST. (Agerpress.) — A DDT fertőtlenítő szer készítésében rövidesen nagyjelentőségű fejlődést idéz elő a petrolénumtermék, mint nyersanyag felhasználása. Az egyik fővárosi üzemben terbe vették egy készülék üzembehelyezését, amely lehetővé teszi a hazai szükségletekre elegendő DDT fertőtlenítőszer gyártását. Ezzel egyidejűleg, lehetővé teszi a DDT használatát vetések fertőtlenítésére is.

Citrom érkezett az országba

BUKAREST. (Agerpress.) — A napokban az „Alimentara“ állami kereskedelmi társaság 300.000 citromot vett át a konstancai vámmal. Az érkezett citrom-szállítmányt arányosan elosztják az ország valamennyi állami élelmiszerüzletének, amelyek darabonként 40 lejese árban fogják áruba bocsátani.

Terjeszt a Világosságot

BUKAREST. (Agerpress.) — Az egészségügyi minisztériumban működő tüdővész leküzdő igazgatóság közbenjárására a kereskedelmiügyi minisztérium jóváhagyta a tüdőbeteg kórházak betegének és a kórházakat ellátó lábadozó betegek irányított élelmiszer fejadagjának felmérését.

Felemelik a tüdőbetegek élelmiszeradagját

BUKAREST. (Agerpress.) — Az egészségügyi minisztériumban működő tüdővész leküzdő igazgatóság közbenjárására a kereskedelmiügyi minisztérium jóváhagyta a tüdőbeteg kórházak betegének és a kórházakat ellátó lábadozó betegek irányított élelmiszer fejadagjának felmérését. A kórházakban ápolt tüdőbetegek napi kenyérfejadagját az eddigi 500 grammról 750 grammra, az ételadag havi fejadagját az eddigi 1000 grammról 1200 grammra, a havi cukorfejadagot az eddigi 1 kilóval másfél kilóval emelték. A tüdőbeteg szanatóriumot ellátó azok a betegek, akiknek teljes felépüléséhez lakásukon további or-

szaki kezelésre van szükségük, engedélyezték azt, hogy a kórház elhagyásától számított 6 hónapon keresztül B jelzésű élelmiszerjegyeket kapjanak.

Ezeket az élelmiszerjegyeket a kórház által kibocsátott igazolvány alapján adják ki, amelyben meg kell jelölni a lakásukon történő orvosi kezelés idejét is. Az így kiadott élelmiszerjegyekre rá kell vezetni a kereskedelmi igazgatóság látmozásait, amelyben megjelölik annak a kórháznak igazolvány számát, amelyben a beteg kezelést kapott, valamint a kereskedelmi igazgatóság minisztérium rendelkezésének számát. Ezeket az élelmiszerjegyeket csak a fizetéses alkalmazot-

Kövezik az utcákat, javítják a középületeket — szépül Nagybánya

NAGYBÁNYA. — Ma délután három órakor adjuk át a forgalomnak ezt az 528 méteres kikövezett útszakaszt — mondotta Grosinger Arthur, az útépítés vezetője, a munkálatok befejezésének délelőttjén.

Az utolsó négyöt méterben dolgoztak már a kövezők, amikor odaértem. A befejező szegélyt rakták, homokot szórtak, locsol-

tak, sepertek s a nagy, többtonnás gőzhenger — nagyokat füttyentve — méltóságteljesen sétált végig a szabad uton, amelyen — egyelőre — csak 5 járhatott.

— Már nagyon várják, hogy megnyissuk az utat, mert nagy kerülőt kell tenni a Nagybánya és Szatmár között közlekedőknek — mondja Tóth János szatmári kövező, aki beszélgetésünk közben a

lockakövekre — súlyos döngölőjével — nagyokat koppint. Ki nem hagyja egyet sem, mindenikre alaposan ráver.

— A napokban jártam itt — mondom Tóth Jánosnak — s akkor mintha többen lettek volna. Talán hazamentek? — kérdelem.

— Dehogyan — feleli — a kövezők a Jókai-utcába mentek, mert ott még egy kétszáz méteres szakaszt kövezünk s azt is megkezd-

tük már. — Sokfelé várnak minket. — veti közbe egy másik kövező, — itt július 10-én kezdtek el a munkát. Nagyon igyeckszünk, mert ha beáll az őszi eső, vége a mi munkánk. Innen Nagybányáról, Erdőszádra megyünk, ott is nagy munka van. Az idén nagy úépítési munkák voltak az egész megyében — állapítják meg a kövezők egyhangúlag.

A Nagybányától, Szatmár felé vezető nagyforgalmú — régi hepe-hupás út helyett — a Veres-vízi úttól, a Léding-utca sarkáig — készen áll, a nehéz teherbírással, szakszerűen kikövezett út.

— Ugy volt, hogy ezt tovább folytatjuk — mondja Grosinger — de a város helyett — a közszükségnek megfelelően — a Kispiacot és a nagypiacot összekötő, ugyancsak nagyforgalmú és évek óta igen rossz állapotban levő Jókai-utca kikövezését végezteti el.

Örömmel látja mindenki, hogy a város ideoi költségvetése megvalósul. Az utcák itt-is, ott-is rendeződnek. Falakszabályozás s az azzal kapcsolatos Felőbányai út betonládja, a gyalogjárók, úrtettek aszfaltozása, mind az idén készült. A református templom északi és nyugati bejáratánál levő — forgalmi akadályt képező — lépcsőfeljáratot is lebontották s az épület bejáratát oldották meg a bejárat rendezéséig és kikészítették az utat. Az utcákban új épületek emelkednek, átalakulnak, a régi zsinegfedelek sok helyütt eszrépíttést kaptak.

Nagybánya, szépül, épül, újja-épül.

SUBADANI

Kolozsvári mozik műsora:

- CAPITOL: Ha visszatérsz... Egy lezúllt ifjú tragédiája. (Cseh film.)
- FORUM: Stan és Bran felforgatják a világot. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Előadások kezdete: mindennap délután 3 órakor.
- SELECT: A levegő hősei. Nagyszabású repülőfilm. Szeptember 10-én szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.
- POPULAR (volt Royal): A mi kis városunk.
- URANIA: Kaukázusi rapszódia. Pénteken 50 százalékos szakszervezeti előadások.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT. — Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díj 5000 lej. — Postatakaréknévtári csekliszámla száma 40.625.

A TANÜGYI REFORMRÓL tart előadást a Román Munkáspárt kolozsvári tanulmányi csoportja folyó hó 11-én, szombaton délután fél 6 órai kezdettel a Diákház kistermben. Az előadást Cuparencu Lívia román nyelven tartja meg. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, amelyre a belépés díjtalan.

ÁLLAMI VASÚLETET KER A GYERGYÓI JÁRAS. A gyergyói földművesek állami vasúlet felállítását kérték Gyergyószentmiklósról a kereskedelemügyi minisztériumtól. A földművesek remélik, hogy e kérésük elintézését nyer és ez után nem kell egy-két napot eltölteniük az utazással, hogy vasára szükségletüket beszerezhessek.

A BRASSÓI CENTENÁRIS dalosversennyel kapcsolatos mindenirányú felvilágosítást a Dalosversenyt Előkészítő Bizottság nyújt, Brassó, Marx-utca 32. Újabb benevezések és díjak is oda küldendők.

KITÜNTETETT ELMUNKÁSOK a kolozsvári Rendőr börtényben. A múlt havi termelés emeléséért folytatott munka kifejtésükért Vigh Ferencné, Lambing Gusztáv és Ungár Károly munkásokat pénzzutalomban részesítették.

95 DEKÁS BURGONYA. Mikos György szatmári dolgozó kertjében 95 dekás burgonya termett. Az ott termelt burgonya átlag súlya 40—45 deka. 20 dekásnál kisebb burgonyája nincs is.

DINAMITRAKTÁR EGY BRASSÓI LAKÁSBAN. A székelvudvarhelyi rendőrség a napokban fogta el Oancea Ioan brassói illetőségű egyént, akinek a börténjében 45 dinamitpatront találtak. Mikor kérdőre vonták, azt válaszolta, hogy halászni akart vele. A további vizsgálat során 1600 darab dinamitpatront találtak a lakásán.

MŰSZAKI LEXIKON KIADÁSÁRA 16 millió lej kölcsönt utalt ki az állami tervbizottság. Az állami tervbizottság rendeltetleg 16 millió lej kölcsönt utalt ki az AGIR-nak. A kölcsönt a Mérnök Egyesület műszaki lexikon kiadására használja fel.

Szamosújvári hírek

SZAMOSÚJVÁR. — (Levelezőnk-től) „Moszkva kiállítás”-t rendezett a szamosújvári ARLUS, amelynek gazdag és rendkívül érdekes anyagát Rusu I. tanár állította össze. A kiállítás módját nyújtott arra, hogy a szamosújvári dolgozók közelebről is megismerjék a népi demokráciák nagy barátjának, a Szovjetunióknak nevezetességét.

Szolnok-Doboka vármegyében ebben az évben kísérleteztek első ízben cukorrépa termesztéssel. A kísérlet igen jól bevált és — egyes hírek szerint — felmerült az a terv is, hogy Szamosújváron

E MELKEDIK A KAZEINTERMELES. Az aradi Romlacta üzletének létesítése óta 500.000 liter tejet gyűjtöttek be. A megye területén levő üzemekben a kazeintermelést sikerült lényegesen növelni annyira, hogy az ország szükségletének 70 százalékát fedezel.

SZÉKELYUDVARHELYEN megalakult a MNSz Bartók Béla Zenekara. A MNSz székelvudvarhelyi szervezete Bartók Béla néven zenekart alakított, melynek feladata a magasabb zenei műveltséget szolgálni és terjeszteni. A zenekar tagjai egyfelől tudásukat fejlesztik, másfelől a közönség izlését nevelik a komoly zenéhez.

CSÖKKEN A HULLADÉK arányszám a nagyváradi Bihortex üzemben. Gyapottermelésnél májusban 2.24, júniusban 1.38, júliusban pedig 1.20 százalékra sikerült csökkenteni a hulladékot.

AZ ÁLLAMI MAGYAR GÉP-IPARI LICEUM igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy az abszolváló vizsgákat 1948 szeptember 15-én reggel 9 órakor kezdik. A vizsgára szeptember 14-én déli 12 óráig lehet jelentkezni.

FOLIKULINT GYÁRTANAK KOLOZSVÁRON. A Napochemia vegyi- és gyógyszergyárban Balogh Antal és Havas György technikusok újítása folytán belföldi nyersanyagból folikulint gyártanak. A folikulinnak belföldön való előállításával havonta 500.000 lejt takarítanak meg.

VILLÁMVERSENYT RENDEZTEK az aradi Fita-gyárban. A verseny időtartama 24 óra volt és nemcsak osztályok között, hanem a gépészporkok és egyének között is. Ez alkalommal 200 százalékkal haladták túl a munkanormát.

ÁLLAMI LERAKATOKAT LÉTESÍTENEK A FALVAKON. A falusi gazdaságok működésének feljavítása céljából a falvakon építkezési anyaglerakatokat létesítenek. A lerakatok létesítésével az Exportlemlent bízták meg. Eddig 100 lerakatot létesítettek.

* **ORVOSI HIR.** Dr. Csapó Ernő orvos-fogorvos hazakerkezett. Rendel délután 4—6-ig. Györgyalvi-ut 75.

vagy Désen cukorgyárat létesítenek.

Teljes lendülettel folynak az államosított nagyiklodi szeszgyár rendezésének munkálatai. A szeszgyárat volt tulajdonosai teljesértékűtették és így a használhatatlanná vált gyári felszerelés helyére a volt Illés-féle récekereszturi modern szeszgyár gépeit szerelik fel. Minden jel arra mutat, hogy az így helyreállított szeszgyár rövid időn belül megkezdheti a termelési munkát.

BELCSUG ANTAL levelező.

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelgés hirdetésnél 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szüveg hirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. — Nyitótér szavankint 12 lej.

ADAS-VETEL

ZONGORA, Blüthner márkájú, angol mechanikás, eladó. Augusztus 23-utca 24. 3160
FRANCIA szalonberendezés, interziás, komplett, eladó. Horea-ut 6., ajtó 4. 3165
ZONGORA, rövid, keresztúros, Stingl gyártmányú, eladó. Augusztus 23-utca 24. 3161
ELADÓ 600-as BMW motorkerékpár, hátsórúgózásu, új gumikkal. Rasarit-utca 47. 3168
ELADÓ jobbikvitellű, modern, dió-furniós kombinált szobabutor, egy sima suszter varrógép és kaptafák. Malom-utca 10., hátul az emeleten. 3171

ELADÓ mély gyermekkosci, jóállapotban. Megtekinthető 1—4-ig. Domusz, Dácia-utca 3., II. emelet, ajtó 16. 3177

ELADÓ 2 holdas gyümölcsös, esetleg kevesebb, jutányos áron és a Budai Nagy Antal (Honvéd)-utcaiban 2 szoba, konyha, beköltözhető, félholdas kerttel. A belvárosban 2 apartamentes lakás, üzlethelyiséggel, beköltözhető, 500.000 lejtű sürgösen eladó. Istók, ingatlanforgalmi iroda, Molotov 11. 3182

GYERMEK sport és mély kosci, járóka, eladó. Czuga Voda (Postakert) utca 6., földszint 1. 3187

HERMES Baby táskairógép, kifogástalan állapotban, eladó, esetleg egy nagyobb, nem hordozható, régebbi típusú irógépre elcserélhető. Cím a kiadóban. Gr. 3199

ROSSZ cipőket veszek. 4—6-ig. Ugyanott egy sportkosci eladó. Kalandos-utca 50. 3199
4+2, STANDARD rádió eladó. Mócsok-utja 45., ajtó 1. 3204

ELADÓ 5+2 Zedlik rádió. Földész utca 2. 3185

DIÓFURNIÓS hálószoba, kombinált szoba, asztalok, székek, darabonként is eladók. Török István asztalosnál, Roosevelt-utca 3. szám. Óvár. 3226

MODERN féhháló, diófurniós, panelelő, 12.000 lejtű, eladó. Csörtörő-utca 23., hátul az udvarban. Megtekinthető 5—7-ig. 3230

EGY új konyhaszekrény eladó. Molotov-utca 14., házmezeinél. 3231

BÖRKABÁT háromnegyedes, szőrmébéléssel, télikabát (bunda), elsőrendű állapotban, eladó. Egyetem-utca 11., emelet 10. 3232

FEHÉR, sodronyos vaság, feregmentes, éjjeli szekrényel, olcsón eladó. Siura 2. (Nemzeti Banknál.) 3228

UNDERWOOD irodai irógép, kifogástalan állapotban, eladó. Balogh, Augusztus 23-utca 11. 3239

UNICOM elad raktárról nagyon olcsó árakkal: hálószoba, ebédlő, és szalonberendezést, szőnyeget, irógépet, gyermekkosci. ELFOGAD bizományi eladásra mindennemű butort, gyermekkosci, szőnyeget, porcellánt. Kossuth Lajos-utca 10. F. 3231

„WIRTH”-zongora, fekete, rövid, keresztúros, eladó. Simon, Augusztus 23-utca 24. 3236

IRÓGÉP sürgösen eladó. „Continental” 340 típusú, portabl új. Dózsa György-utca 35., Femina rövidárú üzletben. 3235

EGY prima női kerékpár eladó. Dózsa György-utca 27., Győrinnél. 3225

ARAGÁZ kályha, kétkarikás, sültővel, tartállyal 16.000 lej. Ebédlő, modern 65.000 lej. Kredenc márványlappal. Kappel táskairógép, eladó. Cím: Aquineum, Széchenyi-tér 20. 2278

JÓKARBAN levő kerékpárt és modern rádiót megvételre keresek. Maksay, Horea-ut 6. 3227

MOTORKERÉKPÁR, 250-es, üzemképes állapotban eladó vagy elcserélendő 125-essel vagy 350-ssel. Balosz, Széchenyi-tér 35. 3241

13—15 EVES leánykának való szövetkabát és ruha eladó. Fürdő-utca 20., ajtó 2. 3220

ELADÓ 3+1 Kapsch-rádió. Csaba-utca 72. 3219

KERESEK megvételre sülyesztős varrógépet. Brugovitzky, Petru Malor-utca 11. 3217

PLÉDEKET (teveszört, vagy ehhez hasonló gyapjut), nagy és vízhatlan háltszálakat, jóállapotban keresünk megvételre. Árpád-ut 23. Telefon: 18—35. 3218

Honcz Györgyné
szül. Bódihy Anna

folyó hó 6-án elhunyt.

Temetése Kistoldogasszony napján, folyó hó 8-án d. u. 5 órakor lesz, a temetői nyakpárolnából, a római kath. egyház szertartása szerint

A gyászoló család

VESTA főzőkemence, kiténő állapotban, eladó. Cím: Pop Lászlóné, Malinovszki-tér 7., I. emelet. 3215

RÁDIÓ, Standard, super, 5+1 lámpás, olcsón eladó. Csörtörő-utca 11., ajtó 2. 3214

VESZEK cipőt, bakancsot, ruhát, fehérneműt, bármilyen állapotban. Hívásra hához megyek. Magyar-utca 44. Veress. Ugyanott női varrógépet megvételre keresek. 3244

FÉLHÁLÓ olcsón eladó. Március 6-utca 3. (Szentegyház-u.) 3243

EGY jókarban levő hálószoba sürgösen eladó. Zápolya-utca 49. szám. 3213

ETTERMEK, VENDEGLŐK, CUKRASZDÁK részére modern, speciális fedőlappal ellátott asztalok, valamint székek és egy részeg, sürgösen eladók. Cím: Jobbágyilor-utca 103. 3210

ELADÓ egy új hörcsögbunda muffal, egy férfi modern télikabát, egy férfi bárányszőrös mikádó, egy jég-szekrény és befőttes üvegek. Horea-ut 79. 3208

KOMBINÁLT szoba, kis méretben, hálószobák, konyhakredencek, íróasztalok és egyéb butorok, használt állapotban, eladók. Bizományba is elfogadók. Butoraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 2284

PÁLINKAFŐZŐ kizsém, nagy kertes házzal részleffizetésre eladó, vagy bérelhető. Olcsó családi és bérházak, házhelyek, gyümölcsösök. Kiadó komfortos lakás. Bocscánzi iroda, Unió-utca 10. 3081—3221

SÜRGÖSEN eladó kombinált szobabutor, Singer varrógép és rádió. Fadrusz János-utca 19. 3211

TÖLTÖTOLLAKAT veszek, cserélek, javítok, jótállás mellett. Calacian, Malom-utca 8. 2286

INGATLAN-LAKÁS

SZOBÁT keres magyar értelmiségi. Felvilágosítás: UHU, Molotov-utca 34. 3233

ELCSERÉLNÉM központi két szoba, konyhás, komfortos lakásokat 3 vagy 4 szobás, komfortossal és kerttel. Telefon: 17—51. 3224

KÉT szoba, komfortos telek a Törökútságon mellett, eladó. Baier, Jókai-utca 5. 3237—3238

CSALÁDI ház, 3 szoba, konyha, kert, klinikák közelében, 155.000 lejtű eladó. Egyetem-utca 11., emelet 10. 3232

ELADÓ kétlakrészes családi ház. Postakert-utca 5., alsó csengő. 3222

KERESEK azonnalra is, egy szobát, esetleg egy szoba, konyhát, költségek megtérítésével. Ternó, Kádár-utca 2. 3209

Vegyí üzemek

részére alig használt 2 darab 1000 literes fakád, valamint szűrőprések és más vegyi gyártáshoz használható felszerelési tárgyak és használt téglák eladók. Cím: Vegyíüzem, Farkas-utca 21 szám, délután 3—6 óra között

KÉT kis iskolás leánynak lakást adok, élelmiszer ellenében. Mihai Viteazul-tér 21. sz., Csőregi. 3207

HOREA-uti üzletemet áthelyeztem Szabadság-tér 10. szám alatti lépcsőházban, kapu alatt balra helyiségbe. Veszek és eladok mindenféle ruhát és más használt tárgyakat. Bizományba is elfogadok. Kimpian. 2283

ATADOK költségmentéssel sürgyár környékén egy szobát, mellék-helyiségekkel. Cím a kiadóban. 3234

HÁZAT, házhelyet, öröklakást, ha venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal GÖRÖG ingatlanközvetítői irodához, Molotov-utca 1. (Városházával szemben.) 2282

ÜZLETBERENDEZÉS (díszműáru vagy ékszerüzletnek alkalmas), eladó. Mikes-utca 5. 3206

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni, eladni, lakását elcserélni, butorral átadni, iratait lemosolni, férjhez menni, nősülni? Forduljon bizalommal Vulcan irodához, Molotov 24. 2681

ELCSERÉLEM, háztulajdonos hozzájárulásával, szoba, konyha, fűrdőszoba, éléskamrás lakásomat, három szoba, összkomfortos lakással, költségmentéssel, lehetőleg egyedül az udvarba, kerttel. Urzica, Erzsébet-ut 17., 14—18 óra között. 3240

ALLAST KAPHAT

AZONNALI állásra női mesterkönyves fodrászot keresek, fiks vagy társra. Merza István, Zsibó. 3178

ALLAST KERES

NEVELŐNŐ, praxissal és huszéves szép bizonyítványokkal, jó családnál állást keres. Erdőkölödni Március 6-utca 2., könyvtárló. 3181

KÖLÖNFÉLEK

HÁZAT, öröklakást, telket akar venni, eladni, lakását elcserélni, butorral átadni, butorozott szobát kiadni, férjhez menni, nősülni? Bizalommal forduljon Vulcan irodához, Molotov 24. 2263

MENYASSZONYI ruhák, fátolok, koszorú kikölcsönzése. „Dahlia” művirágüzlet. Horea-ut 35. F. 3189

ELVESZETT fekete női táskát; Bogdan Irina névre szóló, fényképes igazolvány és iratokkal. Megtaláló magas jutalomban részesül. Belsőszörményi (Fecske)-utca 32. szám alatt. 3189

IRÓGÉPET, jókarban levőt, keres Dolgozó Nő kiadóhivatala, Szabadság-tér 10. Gr. 3203

KÉT középiskolási fiút, esetleg teljes ellátással, felveszek. Einstein-utca 6. 3203

FIATAL házasság vevőinknek esküvői képét ingyen bekeretezzük. „Unitas”, Horea-ut 35. (Marianum mellett.) Művészi képkeretezés, butorasztalosság, szakszerű butorcsomagolás, patent gyermekágyak. 3128

MENYASSZONYI ruha, fátol és koszorú eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideánál, Dózsa György-utca 22. F. 3223

MŰVELT férfi, nő (kevés pénzzel) közreműködhet. Uhu, Molotov-utca 34. 3233

„OSMIA” töltőtollamat elvesztettem pénteken a strandon. Visszaszolgáltatásának 2000 lej jutalmat fizetek. Mikó-utca 65. 3223

BELVÁROSI élelmiszerüzlethez 8—10.000 lejjel, jömegjelenésű, 27—35 év közötti, egyedülálló, közreműködő társnót keresek. Fellegvári-ut 52. Péterné. 3216

MŰSTOPPOLÁST legszembben Varga, Belyai-utca 4. készit. Égett, szakadt, molyos ruhák művészi beszővése. 3205

ELVESZETT Széchenyi-téri piacra, Wagner Anna névre szóló összes iratok. Megtaláló jutalom ellenében adja le Gutenberg-utca 29. 3212

Olvasd,
terjeszd,
támogasd
a „Világosság”-ot

A természet föltáruló szépségei, muzsika, dal, szerelem: **URANIA**
„Kaukázusi rapszódia”
50 százalékos szakszervezeti nap: **PÉNTEK**

Egyre több, eddig külföldről hozott ipari cikket gyártanak

a kolozsvári Herbák János-művek gumigyárában

KOLOZSVAR. — Félíg kész szerezni. Főképpen gumitalpat, épület emelkedik magasba. Bar. tornacipőt, gumikesztyűt, présár. nára sült munkások dolgoznak ná és gumiabroncsot készítenek. mellette. Maltert, téglát, homokot Augusztusban 27 százalékos több-herdanak. A falakon szorgos ke termelést értek el. Legujabban zek rakják egymásra a téglákat. a gumitalp gyártását csökkentik. Szemmel láthatóan emelkednek a mert van elegendő bőrtalp. falak a kezük nyomán. Vásárca. Az üzemben Frenkó István kal- nokok építenek a Herbák János kulátor kalauzol. Mint külső mun- művek mellett. A Herbák János kás került a gyárhoz. Szorgalma művek gumigyárát szerelnők és munkája révén haladt előre. meglátogatni. A titkári szobában — Az államosítás után, — tá- várazokunk az engedélyre, hogy jékozat Frenkó István — foko- zottj erővel dolgozunk, mert tud- juk azt, hogy miénk a gyár. Kün- mon mérnök vázolja a gumigyár lönös figyelmezt szentelünk a gé- helyzetét. Három éve működik. A pak és szerzőszámok ápolására. Ki rendszeres termelés 1946 január. akarjuk küszöbölni a keséseket. jában kezdődött. Azóta állandóan Ha a gyár 4200 munkása csak 5 fejlődik. Ma már több olyan —5 percet késik naponta, hatal- gyártmányt állítanak elő, amit mas termelési veszteséget jelent eddig csak külföldről lehetett be-

munkást, hanem csak kettőt al- kalmazunk.

UJÍTÁSOK

Az irodában beüvegezt ráma- ban vörös zászló függ a falon. Versenyzászló. Május 1-től áll ojt. — Május 1-től örözzük, — mondja nevére Frenkó István. — Mi mutattuk fel a legjobb eredményeket.

— Szabó József munkás, bór- rel összeragasztott gumitalpot mutat.

— Vékony bőrt ragasztunk a gumitalpra, — mutatja — mert csak így lehet a gumitalpot a cí- pő felsőrészéhez ragasztani. Töb- bet tart, mint a krupon-talp. Wei- ninger mérnök ujítása.

— Van még neki más ujítása is — szól közbe Felvinci Lujza tisztviselő. — Ebonitot készít. Pillanatnyilag egész Európában nem gyártanak. Irgéphengert is akar készíteni. Ezt is csak külföl- dön lehet beszerezni.

Számos olyan találmánya és ujítása van, ami nemcsak helyi, hanem országos viszonylatban is nagy jelentőségű.

Elesen vág bele a gyár dudája a gépek zugába. A munkaidő befejezését jelzi. Jobbról-balról munkások özönlenek a kapu felé. Fáradt testtel, de nyugodt lélek- kel indulnak haza. Jó munkát vé-geztek.

KÓNYA FERENC.

Megkezdték az alumíniumekék sorozatban gyártását Nagyváradon

BUKAREST. (Agerpress.) — A kezdték a duralumíniumból készült nagyváradon „Ruvior” munkásainak eke sorozatgyártását. Ezek az ekek és technikusainak megfeszített mun- 70 százalékkal könnyebbek, mint az kája lehetővé tette azt, hogy meg- acélból készültek.

A városközi telefonbeszélgeté- sek új díjszabása

BUKAREST. — A szeptember méterig 230, illetve 270 lej, felvilá- 1-én életbelépett távbeszélő díjsza- bási csökkentése következtében, a 3 felül 330, illetve 420 lej, felvilágosi- tási díj 50 lej.

A 3 percen felüli beszélgetéseknél minden percért az alábbi díjakat kell fizetni: 30 lejes díjszabásnál percen- ként 10 lejt, a 45 lejes díjszabásnál 15 lejt, a 60 lejes díjszabásnál 20 lejt, a 90 lejes díjszabásnál 30 lejt, a 120 lejesnél 40 lejt, a 150 lejesnél 50 lejt, a 210 lejesnél 90 lejt, a 330 lejesnél 110 lejt, a 420 lejesnél pe- dig 140 lejt.

A mérnök kollégium felhívása a müegyetemet járt technikusokhoz

BUKAREST. (Agerpress.) — A bukaresti Mémőki Kollégium felhí- va azokat az oklevél nélküli, külön- böző hazai, vagy külföldi müegyeté- met vagy ezzel egyenértékű iskolát be nem fejezett tanácsosokat, akik legálább 5 éve mémőki munkakört látnak el, hogy foglalkozásuk üzése és címük viselése kérdésének megoldásá- ra szept. 30-ig bezárólag terjesszék fel személyi és katonai helyzetükre, foglalkozásukra és iskolai végzettsé- gükre vonatkozó okmányokat és er- kölcösi bizonyítványukat a Mémőki Kollégium címére: Colegiul Inginieri- lor Bucuresti, Lahovary Al. 11 szám.

Készül a gumikesztyű

Kézalaku formák állanak az asztalon. Folyékony gumival van- nak bevonva. Száradnak. — Másfélóránként kell bemár- tani, — mondja munka közben Szabó József. — Egyelőre csak munkákesztyűt készítenek a gyár részére, de rövid időn belül orvosi kesztyűt is fogunk gyártani. A gyár vezetősége a közeljövőben külföldről akart gumikesztyűt be- hozni, de nem talált. Megpróbál- tuk itt előállítani. Sikertült: Nem- sokára a többi gyárnak is szál- litunk.

Jelenleg egy présünk van, — mondja Tóth Béla munkás. Nem- sokára beállítunk egy másikat, mellyel a hulladékokat dolgozzuk fel. Gumiszörveget készítenek be- löle. Ezzel is hozzájárulunk a többtermeléshez. Eddig a hulladé- kot nem használtuk fel. A stancolóknál Csics Ede 92 szá- zalékos többtermelést ért el. Szabadságon van.

EGY NAGYJELENTŐSÉGŰ TALÁLMÁNY

A másik teremben nők dol- goznak. Tornacipőket készítenek. A faj mellett egy prés áll. A tor- nacipők talpat préselik vele. Egyetlen ilyen gép az országban. Weininger Simon és Székely Ti- bor találmánya. Május 1-én álli- tották be a termelésbe. A gép mellett dolgozó Szűcs János el- mondja, hogy naponta 25 pár ci- pőt készítenek. November 1-ére még 4 gépet állítanak be.

Csengő berregés hallatszik. A falon függő óra jelzi, hogy ki le- het venni a cipőt a présből. — 15 percig tartunk egy cipőt a présben. A napi 25 cipőnél csak akkor tudok többet gyártani, ha a kivételnél és a berakásnál fie- tek, — mondja Szűcs János. — Már többször készítettem el 8 óra alatt 27 pár cipőt.

— Ehhez az egy géphez egy munkásra van szükség, — mondja a visszaérkező Weininger, — de ha a többi prést is beállítjuk, ak- kor két munkaerőt kell foglal- koztassunk. Tehát 5 gépnél nem öt

78 SZAZALÉKOS TÖBBTER- MELES

A présgépeknél Kund Ferenc, Oltean Ioan és Nagy József tün- tek ki munkájukkal. 78 százalé- kos többtermelést értek el. Nagy József büszkén és megelégedetten a menzeten felé int.

— Minden présgép fölé egy ventilátort szerelünk. Eddig is volt egy, de rosszul működött. Csukott ajtónál nem lehetett so- fág bírni a levegőt. Most már tisztia levegőben dolgozunk.

A préselt gumilapok a stancoló gép alá kerülnek. A kivágotj talp a présbe kerül. Ott kapja meg a végleges formát.

Hét évi börtönre ítélte a tábla a Goethe-utcai gyilkost

Sorosán Agnest és Juliát felmentették a vád alól

KOLOZSVAR. — Részletesen fog- lalkoztunk annak idején a Goethe- utcai gyilkosság ügyével. A döbbe- netes kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságot, amelynek áldozata egy hazatért katona volt, évek után fe- dezte fel a kolozsvári rendőrség és rövid, bravúros nyomozás után kézre is kerítette a gyilkost — Szabó József személyében.

A nyomozás során kiderült, hogy közvetlenül a felszabadulás utáni időkben a Goethe-utcai kis házban két leánytestvérrel együtt élt Szabó József és áldozata, akit az egy éjjel hidegvérrel agyonvert és a kertben

eltemetett. A helyszíni szemle al- kalmával kiderült, hogy a kertben temették el az egyik leány által szült gyermeket is. A rendőrség Szabó József vallomása alapján örí- szetbe vette Sorosán Agnest és So- rosán Juliát, a két leánytestvért is, akikről a gyilkos azt állította, hogy segítségüket nyújtották az áldozat el- temetésében és ezenfelül azzal is vádolta a nőket, hogy azok újszül- lött gyermeküket megfojtották.

A gyilkossági ügyet most tár- gyalta a kolozsvári ítélőtábla és a börtönre ítélte, az ártatlanul meg- hurcolt nőket pedig — Sorosán Ág- nest és Juliát — felmentette.

gyilkos, alaptalanul vádolta meg a vele együtt lakó nőket, mert azok nem segédkeztek nekik a gyilkosság- ban. Hasonlóan a boncolás megállá- pitotta azt is, hogy a gyermek hal- vaszületett és egy megdől az a vád is, hogy a nők gyermekgyilkosságot követtek volna el.

A gyilkos Szabó József beismerte, hogy alaptalanul, bosszúból vádolta meg nőismerőseit.

A kolozsvári ítélőtábla Szabó Jó- zsefet gyilkosság bűntettéért hét évi börtönre ítélte, az ártatlanul meg- hurcolt nőket pedig — Sorosán Ág- nest és Juliát — felmentette.

Világosság-Sport

SCHMIDT és DOMBORA Kolozsvár teniszbajnokai

A Dermata négy csapata az NB döntőjében

KOLOZSVAR. — Erdély fővárosá- nak teniszbajnoki küzdelmei keddén délután befejeződtek Kolozsvár főni egyes bajnokságát a bukaresti Schmidt nyerte, aki a döntőben 6:0, 6:2, 6:1 arányban verte Grünwaldot. A női egyes döntőjében Dombora 2:6, 6:4, 7:5 arányban győzött Barabássy Babkó ellen. A többi döntők ered- ményei:

Férfi párosban: Schmidt, Pusztay —Bonodek, Tamasosen 6:2, 6:1, 5:7, 6:3. Vegyes Párosban: Schmidt, Winkler—Pusztay, Barabássy 6:4, 6:3. Leány egyesben: Wellmann Jut- ka—Mestitz Anikó 0:3, 6:8, 6:2. Fiu párosban: Ghidrai, Piroos—Lukács, Péter 9:7, 6:1.

A versenyek befejeztével a buka- resti, temesvári, marosvásárhelyi, aradi és nagyváradai versenyzők kö- zösmeget szüneltek a Dermata tenisz- szakosztályának azért a vendégszere- tetért, amiben kolozsvári tartózkodá- suk alatt részük volt.

A bonyáráki teniszszövési azon a hétén egyébként nagy erőpróba előtt

állnak. A Nemzeti Bajnokságok dön- tőjében a Dermata női csapata a bu- karesti Politechnica ellen, a férfi csapat az aradi ITA-val, az ifjúsági leány- és fiúcsapat pedig a bukaresti TCR ellen mérkőzik meg az NB dön- tőjében. A mérkőzések szeptember 10—12 között Kolozsváron a Derma- ta sporttelepén tartják meg.

A CFR Kolozsváron, az U Temesváron, a Dermata Nagybányán játszik vasárnap

Ideiglenesen szünetelnek a Balkán Kupa játékok küzdelmei

BUDAPEST. — A magyar fővárosban keddén délután értekez- letet tartottak a Balkán Kupa és közép-európai játékokban részre- vő országok kiküldöttjei. Az értekezleten úgy döntöttek, hogy a szeptember 15-i belgrádi altítók és a szeptember 25-i budapesti Balkán torna-olimpia küzdelmei egyelőre elhalasztják.

Az értekezleten résztvevő országok kiküldöttjei úgy döntöttek, hogy 30 napon belül összehívják az összes demokratikus országok sportvezetőit, hogy újra megtárgyalják a Balkán játékok további versenyprogramját, melyen minden valószínűség szerint a Szovjetunió sportolói is résztvesznek.

KOLOZSVAR. — Az NB I. va- sárnap, negyedik fordulójában csak négy mérkőzés kerül lejá- tásra. Kolozsváron a CFR a te-

mesvári Politechnicával. Temes- váron a helyi CFR az Univerzita- téval. Aradon az ITA a RATA- val, Petrosényban a Jiul pedig a Petrolul ellen játszik. A Dermata csapata az NB II. küzdelmei sor- án vasárnap Nagybányán játszik.

Vasárnap a kerületi labdarúgó bajnokságok küzdelmei is meg- kezdődnek Kolozsváron. Az első fordulóban csak a következő öt mérkőzés kerül lejátszásra: a Dermata pályán délelőtt 9 órakor: Ilacsereg II.—Victoria, 11 órakor: KKASE—Ujvágrók Vegyes Szak- szervezete, az egyetem stadion- ban délelőtt 9 órakor CFR II.—Higényla, 11 órakor Acélárúgyár—Minerul, a városi kispályán dél- előtt 10 órakor Sanitas—Textila.

40000
NYEREMÉNY

Mind azokról Mit tartalmaz az Állami sorsjáték új terve.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
DOMBORA UJ STAD

SILOVA-POPICITALE

A külügyminiszterek tanácsának összehívását javasolta a Szovjetunió a volt olasz gyarmatok ügyében

MOSZKVA. (Rador.) — A TASS jelenti: A lapok híriül adták, hogy augusztus 31-én a külügyminiszterhelyettesek londoni értekezlete a külügyminiszterek tanácsa elé terjesztette a volt olasz gyarmatok ügyével kapcsolatos javaslatát. A három nyugati hatalom képviselői azonban nem határozta meg pontosan, mikor térjenek rá a békeszerződés határozatainak megfelelően a külügyminiszterek a volt olasz gyarmatok kérdésének megvizsgálására.

Mindmáig a volt olasz gyarmatok jövőjét illetően erős ellentét volt a külügyminiszterhelyettesek értekezletén s a négy résztvevő egyetlen gyarmatot illetően sem tudott egyhangú véleményre jutni.

Ebben a helyzetben a Szovjetunió londoni, washingtoni és párisi nagykövetsége szeptember 4-én a szovjet kormány utasításainak megfelelően az alábbi tartalmú jegyzéket juttatta el az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányának.

„A négy hatalom külügyminiszterének a volt olasz gyarmatok sorsára vonatkozó munkálatainak kiegészítése céljából, az Olaszországgal kötött békeszerződés 23. szakasza és a békeszerződés kiegészítésének 13. szakasza értelmében, a szovjet kormány szükségesnek tartja, hogy a külügyminiszterek tanácsa még a békeszerződésben előírt időpont, azaz szeptember 15. előtt, vizsgálja meg a volt olasz gyarmatok kérdését a békeszerződésben előírt rend szerint.”

Komoly válságban a Marshall-terv

Az „európai együttműködési tanács” ülését nem lehetett megtartani a kirombant súlyos ellentétek miatt

NEWYORK. (Rador.) — A new-yorki lapok párisi tudósítói jelentik, hogy az úgynevezett „európai gazdasági együttműködési” tanácsban súlyos természetű ellentétek robbantak ki. Így legutóbb erős véleménykülönbség mutatkozott a tagok többsége és az amerikaiak Görögországtól és Törökországtól támogatott képviselői között a Bizoniának juttatandó „Marshall-segély”-rel kapcsolatban.

Az amerikaiak azt kívánták, hogy a Bizoniának szánt részesedést emeljék fel százmillió dollárral. A „Marshall-tervben” résztvevő országok zöme szembeszegült ennek a kívánságnak.

De nem állnak jobban a dolgok a Marshall-kölesön keretében szétosztandó amerikai kölcsönöt illetően sem. A „Newyork Times” tudósítója azt jelenti Washingtonból, hogy a „Marshall-terv” első hat hónapjára szétosztandó 500 millió dollárból eddig csak egyedül az Izlandnak szánt 2,3 millió dolláros kölcsönnyelvet írták alá. Hét héttel ezelőtt, amikor Hoffman, a „Marshall-terv” vezérigazgatója bejelentette ennek a kölcsönnek az aláírását, közölte, hogy hasonló értelmű tárgyalások folynak Franciaországgal, Olaszországgal, Angliával, Dániával, Hollandiával, Holland-Indiával, Norvégiával és Irországgal. Ennek ellenére azonban mindmáig egyetlen más országgal sem jött létre kölcsön-megállapodás. Hivatalos helyen egy nyilatkozat, hogy a késedelem oka a kölcsönök visszafizetésének rendkívül kedvezőtlen időpontjában keresendő.

ZATONYRA JUTOTT A NYUGAT-EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

LONDON. (Rador.) — Az „Observer” című lap párisi tudósítójának jelentése szerint az „európai együttműködési tanács” ülésének meghatározatlan időre való elmaradása — holott a tanácsnak szeptember negyedikén kellett volna összejúnie — komoly válság jele a „Marshall-terv” történetében.

A hét végén összegyűlt delegátusok most mindenképpen szeretnék megmenteni a zatonyra jutott „európai együttműködést.”

Az „európai gazdasági együttműködést” szolgáló szervezeti gyakorlati megvalósításában messze a tervek mögött maradt s teljesen kilátástalan idős az évi munkatervet a kitűzött időig meg tudják valósítani. Ennek ellenére el kellett halasztani a tanács ülését, mivel nyilvánvaló, hogy lehetlenség közös tárgyalási alapot találni a „segélyek” szétosztására a 17 marszallizált állam között.

AGGODALMAK AZ USA KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN

WASHINGTON. (Rador.) — Az Egyesült Államok kormányának kezdeményezni fogja a „Marshall-tervben” résztvevő 16 állam külügyminisztereinek összehívását a „segély” szétosztásával kapcsolatban felmerült ellentétek átidalására. Ezt a konfliktust ugyanis a párisi „együttműködési tanács” képtelen megoldani.

Az amerikai külügyminisztériumban igen nagy aggodalmakat keltezték Hamman nagykövet és Hoffman vezérigazgató jelentései. Ezekből a jelentésekben kiderül, hogy a vizsgált nemhogy a megoldás felé haladna, hanem éppen ellenkezőleg, egyre súlyosodik.

Schuman programja Washington programja — írja a Pravda

MOSZKVA. (Rador.) — A vezetőik rendkívüli módon igyekeznek, hogy legalább a munkások egyrésze fölött megőrizték az ellenőrzést s ilyenformán megakadályozzák a Francia Kommunista Párt befolyásának növekedését.

— A jobboldali szocialisták — írja Zsukov — beléptek a Schuman-kormányba. A Schuman-program azonban lényegében nem más, mint a Reynaud-terv, a nagytőkékkel offenzívája a munkásság ellen. Ezen a terven át az államosított francia iparágak az amerikai tőkés szabadságjára lépnek. Ez a terv Franciaországnak még fokozottabb mértékben való rabságbadönjtését szolgálja. Schuman programja Washington programja.

NEWYORK. (Rador.) — Amint a France Presse hírtgyűlése jelenti, az amerikai lapok egyhangúlag igen borúlátóan ítélik meg az új francia kormány helyzetét. A „Newyork Times” nagyon tárogatókodóan nyilatkozik a kormány élettartására vonatkozóan s elismeri, hogy a szervezett munkásság politikai tevékenysége mind erőteljesebbé válik.

A francia dolgozók hatalmas és általános megmozdulása a francia és amerikai monopóliumok megvalósítása ellen, megrémítette Blumot és társaságát. A szocialista

A munkásosztály hátrálásra kényszerítette a kormányt

Párisi jelentés szerint a francia minisztertanács 2500 frank rendkívüli pótlék kifizetését rendelte el a magánalkalmazottak javára. Ujabb rendelkezéssel a pótlékot az állami tisztviselőkre is kiterjesztették. Az intézkedéssel kapcsolatban a Szakszervezeti Szövetség Végrehajtó Irodája nyilatkozatot tett közre, melyben kijelenti:

„A munkásosztály erőteljes és egységes fellépése meghatárolásra kényszerítette a kormányt.”

A nyilatkozat rámutat arra, hogy „ez az intézkedés nem elégíti ki a munkásosztályt, mert a kormány ezzel csupán a bérkérdést, mint egészet akarja kijátszani”. A Szakszervezeti Szövetség követeli, hogy a pótlékot a mezőgazdasági munkások részére is folyósítsák, biztosítja a köztestviselőket, hogy követeléseiket — csakugy, mint a múltban — a jövőben is támogatni fogja.

A nyilatkozat végül felhívással fordul az összes munkásokhoz, hogy egységesen követeljék a bérek felülvizsgálását és a mozgó bérskála bevezetését.

A 2500 frankos pótlék távolról sem képes ellensúlyozni a bérek vásárlóerejének állandó csökkenését és hogy az ár- és bérkérdés szeptember hónapban továbbra is megoldatlan marad, mert a hónapban újabb emelkedésekre lehet számítani.

A közlemény a továbbiak során rámutat arra, hogy a kormány semmilyen intézkedést nem hozott a családok érdekében, az intézkedés nem veszi figyelembe a pótlékban részesülők állás- és fizetési kategóriáját, majd hangoztatja: „Az egész intézkedésnél szemészűrés jellegű van, ezzel akarják lecsendesíteni az alkalmazottaknak az őket érő igazságtalanságokkal szembeni forrongó hangulatát”. Másrészt a „független szakszervezetek” egységesítő bizottsága is elhatározta, hogy erőteljesen tiltakozni fog a hatóságoknál a drágasági pótlékként megállapított összeg ellen.

Népkormány alakult Északkinában

ÉSZAK SENSZI. (Rador.) — Amint a Hsinhua hírtgyűlése jelenti, az északkinai népképviselők értekezlete tizenhárom napi tanácskozás után véget ért.

A kongresszus tíkos szavazással megválasztotta Északkinára 27 tagból álló minisztertanácsát. A kongresszuson résztvevő 54 kiküldött a munkásokat, földműveseket, a néphadsereg katonáit, kereskedőket, iparosokat, szakszervezeti tagokat, a Demokrata Liga, a mohamedán szervezetek és más tömegszervezetek tagjait képviselték.

A kongresszus közigazgatási munkatervét és számos más törvényt szavazott meg, melyek rövidesen életbelépnek a felszabadított országrészekben.

A kongresszus kiáltványban hozta tudomására Kína népének az északkinai népkormány megalakulását.

EZT IRJA A

„New Statesman and Nation”

A liberális beállítottságú angol folyóirat a németországi helyzettel kapcsolatos felelősséget elemezve, így ír:

„Európa népet nem változtatták meg magatartásukat a németekkel szemben, ugyanakkor azonban az amerikai politika — és ha kisebb mértékben ugyan, de az angol is — Németországot mint a kommunizmus elleni esetleges szövetség kezeli. Mostanság Washington és London hivatalos körök „rossz szelleműnek” minősítik mindenkiket, akik, amikor a „hős berliniek” emlétképeket az auschwitzi gázkamrákra. Ennek a „németbarátság” nem csak az az eredmény, hogy végtelenül megnövekszik a kérdések rendezését az oroszokkal hanem alássa a nyugati szövetséget is, mivel a franciák éppen annyira emlékeznek arra, mint a kelet-európai népek, hogy pontosan ugyanaz történt a múlt világ-háború végén is.

Az angol és amerikai politikusok megfelelőnek találják, hogy „Münchenre emlékeztessék” bennünket s élénk vázolják egy háború lehetőségét, mintha ez lenne az egyetlen lehetőség a kérdések elrendezésére. A nagyközönséget azonban igen nehéz rávenni arra, hogy ismét feltalálja 1938-as kedélyét. Az alig három esztendője befejezett háború eredményei nem voltak olyan kellemesek, hogy készen lennének egy újabb belevágni, amely nyilvánvalóan sokkal borzalmasabb lenne és sokkal kevesebb lehetőséget nyújtana annak elhittetésére, hogy „a világot mentik meg a demokrácia számára”.

A folyóirat arra a következtetésre jut cikke végén, hogy a berlini ügyet nem lehet elszigetelni a német kérdéstől.

„A nyugati hatalmaknak dönteniük kell. Ha Berlinben akarunk maradni, hajlandónak kell mutatkoznunk a központi kormányzatú egységes Németország kérdésének megtárgyalására. Ha úgy határoznak, hogy tovább haladnak mai útjukon, fővárosát csinálva Frankfurtból, akkor ennek következményeit Berlinben is el kell fogadniuk”.

LEGUJABB

Truman választási gyűlésén Wallace mellett tüntetett a hallgatóság

NEWYORK. (Rador.) — A sajtóban megjelent hírek szerint Truman, a demokrata párt elnökjelöltje, folytatva választási körútját, egy detroiti gyűlésen beszélt. Truman szigorúan bírálta a republikánus pártot s biztostította hallgatóit, hogy a Rooseveltt által megjelölt uton halad. Arról szerette volna meggyőzni hallgatóit, hogy a munkásellenes Taft-Hartley-törvényért, az árak emelkedéséért és a bérek vásárlóerejének csökkenéséért egyedül a republikánusok viselik a felelősséget.

A teremben, ahol Truman beszédét mondott, nagy számban jelentek meg munkások, akik a következő feliratot hordozták körül: „A Ford-gyárak munkásai Wallace oldalán állnak” és „Wallace a munkásokért, a munkások Wallace-ért”.